

Skrzywan Stanisław (1902 – 1971)¹, profesor zwyczajny doktor, urodził się 17 listopada 1902 r. w Kordelówce na Podolu, zmarł 10 kwietnia 1971 r. w Warszawie.

W 1921 r. ukończył Gimnazjum Kazimierza Kulewicza w Warszawie i uzyskał świadectwo dojrzałości. W tym samym roku zapisał się na studia w Wyższej Szkole Handlowej (WSH) w Warszawie. W 1925 r. uzyskał dyplom zawodowy, składając pracę dyplomową „Finanse Rosji Sowieckiej 1917 – 1925”. W 1935 r. – po złożeniu dodatkowego egzaminu z ekonomii politycznej – Komisja Egzaminacyjna uznała jego pracę dyplomową z 1025 r. za pracę magisterską. Senat SGH z czerwca 1935 r. nadał Stanisławowi Skrzywanowi dyplom magistra.

W kwietniu 1945 r. Stanisław Skrzywan podjął pracę w SGH jako zastępca profesora rachunkowości i to właśnie wówczas miała miejsce intensyfikacja jego pracy organizacyjnej i naukowej. Kierował odbudową spalonego w 1944 r. budynku SGH i jego zdolności organizacyjne sprawiły, że inwestycja została zakończona w ciągu dwóch lat. Natłok zajęć organizacyjnych nie wpłynął na działalność naukową. W latach 1946 – 1949 wykładał nie tylko na SGH, ale również w Oddziale Uczelni w Łodzi. Był kierownikiem Zakładu Rachunkowości i Podyplomowego Studium Rachunkowości przy SGH. Skrzywan organizował i nadzorował pracę dydaktyczną adiunktów i asystentów, prowadził również seminarium magisterskie. Jednocześnie zajmował się przebudową treści nauczania rachunkowości oraz organizowaniem procesu nauczania tego przedmiotu.

W 1948 r. Stanisław Skrzywan obronił pracę doktorską, a w 1949 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym w Szkole Głównej Planowania i Statystyki (taką nazwę SGH uzyskała po upaństwowieniu w 1949 r.). W tym samym roku objął kierownictwo jednego z dwóch utworzonych wówczas Zakładów Rachunkowości. Po połączeniu się utworzyły one w 1952 r. Katedrę Rachunkowości, działającą pod jego kierownictwem przez następne 19 lat, aż do śmierci w 1971 r. W roku akademickim 1958/59 zorganizował przy Katedrze Zakład Organizacji i Techniki Rachunkowości, którym także kierował. Zakład został później przekształcony w Katedrę Organizacji Przetwarzania Danych.

W 1960 r. Rada Państwa nadała Stanisławowi Skrzywanowi tytuł profesora zwyczajnego. Kilkakrotnie Profesor Skrzywan zasiadał w Senacie Uczelni.

Profesor Skrzywan był jedną z najpopularniejszych osób w SGPiS. Jego wykłady cieszyły się dużą popularnością, a on sam sympatią studentów. Szczególnie ceniono jego umiejętności łączenia wiedzy teoretycznej z doświadczeniem praktycznym. Wykorzystując znajomość sześciu języków obcych (rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego, angielskiego oraz w słabszym stopniu – czeskiego i włoskiego), korzystał z literatury fachowej dostępnej w tych językach. Przez dwadzieścia pięć

powojennych lat Profesor Skrzywan prowadziła zajęcia m.in. z: rachunkowości, analizy bilansów, teorii bilansu, organizacji finansowej przedsiębiorstw, planowania kont, planowania i sprawozdawczości w przedsiębiorstwie, bilansów przedsiębiorstw kapitalistycznych, rewizji i kontroli w przedsiębiorstwie, środków technicznych organizacji i automatyzacji rachunkowości, rachunku kosztów. Prowadził także seminaria dyplomowe i magisterskie. Był promotorem ponad 500 prac magisterskich oraz 20 prac doktorskich. Pod jego opieką powstało 17 habilitacji.

Nieocenione są również zasługi Stanisława Skrzywana dla rachunkowości, którą podniósł do rangi nauki. Przez cały powojenny czas pracował nad modernizacją rachunkowości, m.in. wprowadził nową metodę nauczania, opartą na metodzie bilansowej. Wiele powstających w tym czasie katedr rachunkowości w Wyższych Szkołach Ekonomicznych korzystało z doświadczenia Katedry Rachunkowości SGPiS. Często więc można było spotkać określenie „warszawska szkoła rachunkowości” bądź „skrzywanowska szkoła rachunkowości”. Profesor Skrzywan był także inicjatorem zjazdów katedr rachunkowości – organizował pierwszy z nich – w Warszawie w 1953 roku.

Stanisław Skrzywan, oprócz pracy naukowo-dydaktycznej w WSH, SGH, SGPiS, pracował też poza uczelnią. Do wybuchu II wojny światowej pracował w działach finansowych i księgowych w różnych przedsiębiorstwach, zajmował się także organizowaniem i nadzorowaniem działów księgowości w różnych przedsiębiorstwach. Jednym z głównych obszarów działalności Stanisława Skrzywana po II wojnie światowej stała się działalność w Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce. W 1946 r. był jedną z osób powołujących do życia Stowarzyszenie Księgowych w Polsce i pełnił funkcję Prezesa Zarządu Głównego tego stowarzyszenia do 1964 r. Po rezygnacji z tej funkcji został przewodniczącym nowo utworzonej Rady Naukowej SKwP, którą pełnił do 1970 r.

Stanisław Skrzywan zaczął publikować w 1925 r. m.in. w: „Przeglądzie Gospodarczym”, „Przeglądzie Budowlanym”, „Czasopiśmie Księgowych w Polsce”, „Oświacie i Wychowaniu”. Pierwsza samodzielna publikacja książkowa autorstwa Skrzywana to podręcznik poświęcony księgowości: „Zasady księgowania w przedsiębiorstwach handlowych, przemysłowych i bankowych (M. Arct, Warszawa 1931). W latach 1949 – 1971 był redaktorem naczelnym „Biuletynu Biura Organizacji Rachunkowości”, a po zmianie tytułu – pisma „Rachunkowość”. Publikował w tym czasie także m.in. w: „Gospodarce Planowej”, „Życiu Gospodarczym”, „Życiu Szkoły Wyższej”, „Zeszytach Naukowych Szkoły Głównej Planowania i Statystyki”, „Przeglądzie Technicznym”. Był autorem, współautorem i redaktorem kilku podręczników akademickich, skryptów oraz monografii, m.in.: „Kontrola w przedsiębiorstwie”, „Rachunkowość przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych”, „Rachunkowość w przemyśle”, „Teoretyczne podstawy rachunkowości”, „Statystyczne metody w rachunkowości”, „Mała encyklopedia rachunkowości”.

Za działalność na polu naukowym, dydaktycznym i społecznym Stanisław Skrzywan dostał wiele nagród i odznaczeń, m.in.: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal 10-lecia Polski Ludowej, Odznakę Tysiąclecia Państwa Polskiego, a także tytuł honorowy Zasłużony Nauczyciel PRL.

W 10. rocznicę śmierci Senat macierzystej Uczelni ufundował tablicę pamiątkową ku czci Skrzywana, wmurowaną w gmach A Szkoły Głównej Handlowej. Można na niej przeczytać „Profesorowi doktorowi Stanisławowi Skrzywanowi 1902 – 1971, twórcy nowoczesnej szkoły rachunkowości w Polsce, wychowawcy młodzieży, działaczowi społecznemu i gospodarczemu, organizatorowi budowy tego gmachu. W 75-lecie Uczelni Rektor i Senat SGPiS”. W 1994 r. w dowód uznania dla wkładu Skrzywana w rozwój rachunkowości jedna z sal Uniwersytetu w Wenecji otrzymała jego imię. Ponadto nagrody SKwP za najlepsze prace habilitacyjne, doktorskie i magisterskie, których przyznawanie zainicjował Profesor, od 1972 r. noszą imię Stanisława Skrzywana.

---

¹ Opracowała A. Cicha na podstawie: G. K. Świdarska, hasło: *Skrzywan Stanisław* [w:] *Słownik biograficzny rachunkowości w Polsce*, pod red. S. Sojaka, SKwP, Warszawa 2007.